

# OMGEVINGSPLANNEN

**5 maart 2026**

Merel Copier & Rachid Benhadi

| Datum      | Tijd      | Webinar                                         |
|------------|-----------|-------------------------------------------------|
| 5-3-2026   | 11.00 uur | Omgevingsplannen                                |
| 10-3-2026  | 10.00 uur | Actualiteiten Milieu & Natuur I                 |
| 12-3-2026  | 10.00 uur | Omgevingsplan en de woningbouwopgave            |
| 17-3-2026  | 10.00 uur | Actualiteiten Huisvestingswet I                 |
| 24-3-2026  | 15.00 uur | Actualiteiten Stikstof                          |
| 26-3-2026  | 15.00 uur | Verdeling schaarse rechten in het bestuursrecht |
| 2-4-2026   | 14.00 uur | Kaderrichtlijn water                            |
| 7-4-2026   | 10.00 uur | Warmte programma's                              |
| 9-4-2026   | 15.00 uur | Maatwerkvoorschriften onder de Omgevingswet     |
| 7-5-2026   | 10.00 uur | BOPA (Deel 1)                                   |
| 12-5-2026  | 15.00 uur | Actualiteiten Milieu & Natuur II                |
| 19-5-2026  | 10.00 uur | Actualiteiten Woo voor overheden                |
| 26-5-2026  | 10:00 uur | Toepassing van Artikel 13b Opiumwet             |
| 2-6-2026   | 10.00 uur | Duurzaamheid en klimaatadaptatie                |
| 4-6-2026   | 14.00 uur | Water onder de Omgevingswet                     |
| 9-6-2026   | 10.00 uur | Maatwerk bij parkeren                           |
| 11-6-2026  | 10.00 uur | Actualiteiten Huisvestingswet II                |
| 16-6-2026  | 10.00 uur | Voorkeursrechten onder de Omgevingswet          |
| 18-6-2026  | 10.00 uur | Omgevingsplan en milieu                         |
| 30-6-2026  | 14.00 uur | Actualiteiten Subsidierecht                     |
| 7-7-2026   | 10.00 uur | Gebouwd erfgoed onder de Omgevingswet           |
| 3-9-2026   | 10.00 uur | BOPA (Deel 2)                                   |
| 10-9-2026  | 10.00 uur | Agrarische activiteiten en geur                 |
| 22-9-2026  | 15.00 uur | Actualiteiten Milieu & Natuur III               |
| 1-10-2026  | 10.00 uur | Actualiteiten Huisvestingswet III               |
| 6-10-2026  | 10.00 uur | De bestuurlijke boete onder de Omgevingswet     |
| 13-10-2026 | 10.00 uur | Geluid onder de Omgevingswet                    |
| 15-10-2026 | 10.00 uur | Soortenbescherming onder de Omgevingswet        |
| 29-10-2026 | 10.00 uur | Natura 2000-plantoets                           |
| 3-11-2026  | 10.00 uur | Kostenverhaal onder de Omgevingswet             |
| 10-11-2026 | 15.00 uur | Omgevingsplan in de praktijk                    |
| 19-11-2026 | 10.00 uur | Handhaving onder de Omgevingswet                |
| 24-11-2026 | 15.00 uur | Actualiteiten Milieu & Natuur IV                |
| 3-12-2026  | 10.00 uur | Actualiteiten Huisvestingswet IV                |
| 8-12-2026  | 10.00 uur | Nadeelcompensatie                               |
| 10-12-2026 | 10.00 uur | Openbare orde recht                             |
| 17-12-2026 | 10.00 uur | Jaarafsluiting Omgevingswet                     |

# INHOUD

- Reikwijdtebepaling TAM-IMRO plannen
- Verruimen mogelijkheden vergunningvrij bouwen
- Voorrangsregels
- Geen standaardovergangsrecht onder de Omgevingswet
- Tips & tricks voor het maken van omgevingsplanregels
- (Spoedeisend belang bij omgevingsplannen)
- (Omgevingsdocumenten beschikbaar stellen en houden)

# REIKWIJDTEBEPALING TAM-IMRO PLANNEN

# REIKWIJDTEBEPALING TAM-IMRO

## ✓ Artikel 1 Inleidende bepalingen

### **1.1 Omgevingsplan Sint-Michielsgestel**

Dit plan wijzigt het tijdelijke Omgevingsplan Sint-Michielsgestel in die zin dat na hoofdstuk 22 van het tijdelijke Omgevingsplan Sint-Michielsgestel [een hoofdstuk 22a] wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in dit plan moeten gelezen worden als paragrafen van [hoofdstuk 22a] van het tijdelijke Omgevingsplan Sint-Michielsgestel. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '[22a.] gelezen worden.

### **1.2 Tijdelijk Omgevingsplan - bestemmingsplan**

De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in 1.4.

### **1.3 Tijdelijk Omgevingsplan - bruidsschat**

De regels in afdeling 22.2 met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit hoofdstuk.

### **1.4 Verwijzing naar verbeelding**

De regels in dit hoofdstuk zijn van toepassing op de locatie TAM-Omgevingsplan Hoofdstuk 22a, waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0845.TAM2024VeldstrDDN-VA01.

# VERHOUDING NIEUWE DEEL EN TIJDELIJK DEEL (BRUIDSSCHAT)

## **1.3 Tijdelijk Omgevingsplan - bruidsschat**

De regels in afdeling 22.2 met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit hoofdstuk.

- Wanneer is sprake van strijd tussen de bruidsschat en het TAM-plan?

# VERHOUDING NIEUWE DEEL EN TIJDELIJK DEEL (BRUIDSSCHAT)

- Voorbeeld: 'Wijzigingsbesluit omgevingsplan gemeente Amstelveen Bruidsschat bouwen' (zie hierover: AbRS 13 februari 2026, ECLI:NL:RVS:2026:814)

## ✓ Afdeling 6.2 Bouwen van een bouwwerk

### ✓ Paragraaf 6.2.1 Algemeen

#### > Artikel 6.9 Toepassingsbereik

#### > Artikel 6.10 Oogmerken

#### ✓ Artikel 6.11 Voorrangsbepaling

1.

De regels in deze afdeling zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a van de Omgevingswet.

3.

Het eerste lid is niet van toepassing voor zover in de paragrafen [6.2.8](#) t/m [6.2.12](#) van dit omgevingsplan is bepaald dat voor het bouwen van een bouwwerk geen omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit is benodigd.

- Regels in afdeling 6.2 hebben voorrang op de regels in het tijdelijke deel

# VERHOUDING NIEUWE DEEL EN TIJDELIJK DEEL (4.6-BESLUITEN)

## 1.2 Tijdelijk Omgevingsplan - bestemmingsplan

De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in 1.4.

### Artikel 22.6. (vervanging tijdelijk deel omgevingsplan)

[Vervalt op 01-01-2032. Zie het [wijzigingenoverzicht](#).]



- 1 Bij de vaststelling van een omgevingsplan kunnen de voor een locatie geldende regels die zijn opgenomen in een besluit als bedoeld in [artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet](#) alleen alle tegelijk komen te vervallen.
- 2 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen gevallen worden aangewezen waarin, in afwijking van het eerste lid, tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip de regels, bedoeld in het eerste lid, ook gedeeltelijk voor een locatie kunnen komen te vervallen.
- 3 Uiterlijk op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip zijn alle regels van het omgevingsplan opgenomen in het niet-tijdelijke deel van dat plan.

- 1 Als deel van het omgevingsplan, bedoeld in [artikel 2.4 van de Omgevingswet](#), gelden:
- a. een bestemmingsplan als bedoeld in [artikel 2.3 van de Crisis- en herstelwet](#),
  - b. een provinciaal inpassingsplan als bedoeld in [art. 2.3a van de Crisis- en herstelwet](#),
  - c. een bestemmingsplan of inpassingsplan waarin met toepassing van [artikel 2.4, eerste lid, onder o, van de Crisis- en herstelwet](#) bij wijze van experiment wordt afgeweken van het bepaalde bij of krachtens de [Wet ruimtelijke ordening](#),
  - d. een regel als bedoeld in [artikel 38, eerste lid, van de Monumentenwet 1988](#), zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de [Erfgoedwet](#),
  - e. een verordening als bedoeld in [artikel 6 van de Wet geurhinder en veehouderij](#),
  - f. een verordening als bedoeld in [artikel 10.32a van de Wet milieubeheer](#) en een besluit tot aanwijzing van een gebied op grond van die verordening,
  - g. een bestemmingsplan als bedoeld in [artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening](#),
  - h. een wijzigingsplan als bedoeld in [artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening](#),
  - i. een uitwerkingsplan als bedoeld in [artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de Wet ruimtelijke ordening](#),
  - j. een inpassingsplan als bedoeld in [artikel 3.26, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening](#),
  - k. een inpassingsplan als bedoeld in [artikel 3.28, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening](#),
  - l. een beheersverordening als bedoeld in [artikel 3.38, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening](#),
  - m. een exploitatieplan als bedoeld in [artikel 6.12, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening](#), dat betrekking heeft op een bestemmingsplan of een wijzigingsplan als bedoeld in die wet,
  - n. een besluit op grond van [artikel 12, tweede lid, van de Woningwet](#),
  - o. een warmteplan voor zover het gaat om een warmteplan vastgesteld op grond van de [Woningwet](#),
  - p. een voorbereidingsbesluit als bedoeld in de [artikelen 4.103, eerste lid, 4.104, eerste lid, en 4.104a, eerste lid](#).

# VERHOUDING NIEUWE DEEL EN TIJDELIJK DEEL (BRUIDSSCHAT)

- Voorbeeld: 'Wijzigingsbesluit omgevingsplan gemeente Amstelveen Bruidsschat bouwen' (zie hierover: Vzr. AbRS 13 februari 2026, ECLI:NL:RVS:2026:814)

## ✓ Afdeling 6.2 Bouwen van een bouwwerk

### ✓ Paragraaf 6.2.1 Algemeen

#### > Artikel 6.9 Toepassingsbereik

#### > Artikel 6.10 Oogmerken

#### ✓ Artikel 6.11 Voorrangsbepaling

1.

De regels in deze afdeling zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a van de Omgevingswet.

3.

Het eerste lid is niet van toepassing voor zover in de paragrafen [6.2.8](#) t/m [6.2.12](#) van dit omgevingsplan is bepaald dat voor het bouwen van een bouwwerk geen omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit is benodigd.

- Regels in afdeling 6.2 hebben voorrang op de regels in het tijdelijke deel

# **VERRUIMEN MOGELIJKHEDEN VERGUNNINGVRIJ BOUWEN**

# VERHOUDING NIEUWE DEEL EN TIJDELIJK DEEL (BRUIDSSCHAT)

- Vzr. AbRS 13 februari 2026, ECLI:NL:RVS:2026:814  
(‘Wijzigingsbesluit omgevingsplan gemeente Amstelveen Bruidsschat bouwen’)
- Het besluit tot wijziging verplaatst de regels over bouwwerken, open erven en terreinen die in hoofdstuk 22 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan van de gemeente Amstelveen waren opgenomen, al dan niet inhoudelijk gewijzigd, naar andere hoofdstukken van het nieuwe deel van dit omgevingsplan.
- Daarbij heeft de raad enkele categorieën van veel voorkomende bouwwerken onder voorwaarden vergunningvrij gemaakt.
- De raad streeft met het verruimen van de mogelijkheden om vergunningvrij te bouwen naar een **verlaging van de administratieve lasten** van eigenaren en gebruikers van gronden in Amstelveen die willen bouwen en van de eigen gemeente.
- Vzr.: “**De Omgevingswet biedt daar in beginsel ruimte voor. Bij schorsing worden die mogelijkheden beperkt.**”

# VOORRANGSREGELS

# VOORRANGSREGELS

Elke gemeente heeft momenteel een omgevingsplan, bestaande uit twee delen, namelijk:

1. het **nieuwe deel**: de onder vigeur van de Omgevingswet tot stand gekomen omgevingsplannen
2. het **tijdelijk deel**: de ruimtelijke plannen die onder het oude recht tot stand zijn gekomen (onder andere bestemmingsplannen, inpassingsplannen en exploitatieplannen etc.) **én** de bruidsschatregels
  - artikel 22.1 aanhef en onder c en artikel 22.2 lid 1 van de Omgevingswet gelezen in samenhang met artikel 4.6 van de Invoeringswet Omgevingswet

Twee aandachtspunten:

1. de regels uit het tijdelijk deel die op een locatie gelden kunnen alleen in hun geheel en gelijktijdig vervallen (artikel 22.6 van de Omgevingswet)
2. omdat het niet mogelijk is om de regels uit het tijdelijk deel **gedeeltelijk** te laten vervallen, wordt in de praktijk gewerkt met **voorrangsregels** die in het nieuwe deel van het omgevingsplan worden opgenomen

# WAT IS EEN VOORRANGSREGEL?

- een regeling die in het **nieuwe deel van het omgevingsplan** wordt opgenomen **én** die bepaalt dat de regels uit dat **nieuwe deel** gelden als **aanvulling op** of **ter afwijking** van de regels die in het **tijdelijke deel van het omgevingsplan** staan
- voorbeeld: met een voorrangsregel in het nieuwe deel van het omgevingsplan kunnen bijvoorbeeld voor een specifieke locatie in afwijking van de regels uit het tijdelijke deel:
  - nieuwe bouw- of gebruiksmogelijkheden worden geboden;
  - bouw- en gebruiksmogelijkheden aan banden worden gelegd of ingeperkt;
  - nadere regels stellen voor bouw- gebruiksmogelijkheden;
- de regels in het **tijdelijke deel** komen in deze constructie **niet** te vervallen, worden evenmin geschrapt of verwijderd en blijven ook gewoon (digitaal) raadpleegbaar
- veel gemeenten experimenteren momenteel met voorrangsregels in omgevingsplannen

# UITEENLOPENDE VISIES OP VOORRANGSREGELS

- **Visie 1:** artikel 22.6 van de Omgevingswet staat in de weg aan het opnemen van voorrangsregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan
- **Visie 2:** een strikte lezing van artikel 22.6 van de Omgevingswet staat niet in de weg aan het werken met voorrangsregels (de constructie met voorrangsregels leidt er niet toe dat regels worden geschrapt)
  - Dit is ook het standpunt van de regering
- Een principiële discussie over de aanvaardbaarheid van voorrangsregels in het licht van artikel 22.6 van de Omgevingswet is nog niet gevoerd bij de Afdeling. **MAAR...** de Afdeling lijkt met de Meierijstad-uitspraak van 10 december 2025 (ECLI:NL:RVS:2025:5966) toch wel duidelijk te maken dat voorrangsregels wel kunnen

# SYSTEMATIEK OMGEVINGSPLAN MEIERIJSTAD

- gemeenteraad Meierijstad heeft '*Omgevingsplan – Eerste wijzigingsronde 2024*' vastgesteld
- Doel omgevingsplan: de planologisch toegestane bedrijfsactiviteiten op een bepaald bedrijfsperceel te beperken d.m.v. voorrangsregels
  - in het vervolg zou op die bedrijfsgronden geen slachterij meer toegestaan, maar nog (slechts) een vleeswaren- en vleesconservenfabriek
  - eigenaar van het betrokken perceel was daar (uiteraard) niet blij mee

# SYSTEMATIEK OMGEVINGSPLAN MEIERIJSTAD

- Er wordt een hoofdstuk 23 aan het gemeentelijke omgevingsplan toegevoegd
- Het onderliggende bestemmingsplan (dat onderdeel uitmaakt van het tijdelijke deel van het omgevingsplan) vervalt niet noch is het ingetrokken (blijft dus gewoon gelden)
- Met dien verstande dat de bouw- en gebruiksmogelijkheden worden **beperkt** door middel van het door de gemeenteraad vastgestelde omgevingsplan en de daarin opgenomen voorrangsregeling

# DE BETROKKEN VOORRANGSREGELING

"23.2 In **afwijking** van (...) **het bestemmingsplan** "Buitengebied Sint-Oedenrode" (...) geldt voor de locatie (...) het volgende met betrekking tot de Toegestane bedrijfscategorie:

(...)

1. Bij **strijdigheid van het bepaalde in artikel 23.1** met het bepaalde in de 'tabel bedrijven' (...) van het bestemmingsplan "Buitengebied Sint-Oedenrode" (...) wordt voor (wat, RB) betreft de rij met aanduiding 'sb-17', **geldt de tabel zoals opgenomen in 23.1.**

2. Het tijdelijk deel van dit omgevingsplan als bedoeld in artikel 22.1 onder a. van de Omgevingswet **blijft voor het overige onverkort van toepassing voor de locatie [locatie] Sint-Oedenrode.**

23.3 In afwijking van het bepaalde in artikel 6.1. eerste lid onder a. en specifiek de daarbij horende 'tabel bedrijven' van het bestemmingsplan "Buitengebied Sint-Oedenrode" (...) geldt (...) dat **een slachterij is verboden.**"

# DE OVERWEGINGEN VAN DE AFDELING

- met de betrokken voorrangsregeling wordt beoogd de gebruiksmogelijkheden uit het (onderliggende) bestemmingsplan 'Buitengebied Sint-Oedenrode' te beperken
- echter, met de vaststelling van het bestemmingsplan 'Buitengebied Sint-Oedenrode, herziening 4' in 2018 zijn onder meer alle regels van het bestemmingsplan 'Buitengebied Sint-Oedenrode' behorende bij de bestemming 'Bedrijf' komen te vervallen en vervangen door de regels uit in het bestemmingsplan 'Buitengebied Sint-Oedenrode, herziening 4'
- het bestemmingsplan uit 2018 maakt net als het bestemmingsplan uit 2012 óók onderdeel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan
- in de in het '*Omgevingsplan – Eerste wijzigingsronde 2024*' opgenomen voorrangsregeling is dan ook ten onrechte verwezen naar de regels van het bestemmingsplan 'Buitengebied Sint-Oedenrode'
- gevolg: beoogde bedrijfsbeperkingen juridisch niet bindend

## DE OVERWEGINGEN VAN DE AFDELING

- met het oog op een finale geschilbeslechting beoordeelt de Afdeling nog wel de beroepsgronden alsof in de voorrangsregeling **wél** wordt verwezen naar het juiste bestemmingsplan (dus het plan uit 2018)
- echter, inhoudelijk gaat het dan alsnog mis voor de gemeenteraad (zie r.o. 5.4 van de uitspraak). Kort en zakelijk samengevat: de Afdeling overweegt dat de gemeenteraad bij de vaststelling van het omgevingsplan onvoldoende rekening heeft gehouden met de belangen van appellant

# REFLECTIE

- Meierijstad-uitspraak biedt geen aanknopingspunten voor het standpunt dat het werken met voorrangswegs niet zou kunnen
- Had de Afdeling gevonden dat het werken met voorrangswegs ontoelaatbaar zou zijn in het licht van artikel 22.6 van de Omgevingswet, dan had de Afdeling het omgevingsplan van Meierijstad kunnen aangrijpen om dat duidelijk te maken
- De beroepsgronden van appellant waren – afgaande op de uitspraak – voldoende ruim geformuleerd om de Afdeling een haakje te geven om zich uit te laten over de ontoelaatbaarheid van voorrangswegs. De Afdeling doet dat niet
- Opvallend in dit kader is dat de **Afdeling** de door de gemeenteraad vastgestelde **voorrangswegs "herformuleert"** zodat – uit oogpunt van efficiënte geschilbeslechting – de beroepsgronden daartegen beoordeeld konden worden
- De Afdeling had dit *niet* gedaan als zij van oordeel zou zijn dat het werken met voorrangswegs ten principale niet mogelijk is

# **Geen standaardovergangsrecht onder de Omgevingswet**

# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

- Oud recht: bestemmingsplan moest standaard bouw- en gebruiksovergangsrecht bevatten (artikelen 3.2.1 en 3.2.2 Bro)
- Uitgangspunt jurisprudentie onder oud recht: feitelijk bestaand en legaal gebruik moest in beginsel positief worden bestemd. Indien nieuwe planologische inzichten daartoe aanleiding gaven en het belang bij de beoogde nieuwe bestemming zwaarder woog dan de gevestigde rechten en belangen, kon uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening dat gebruik worden wegbestemd. Het bestaande gebruik werd dan onder het overgangsrecht gebracht, met dien verstande dat de gemeenteraad aannemelijk moest maken dat het gebruik op termijn zou worden beëindigd.
- Omgevingswet schrijft geen standaardovergangsrecht voor
- Gevolg: in een omgevingsplan kan feitelijk bestaand en planologisch legaal gebruik worden wegbestemd – gevolg: gebruik dient dan (direct) beëindigd te worden
  - Let wel: nadeelcompensatie

# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

Stb. 2018, 290, p. 99-100:

*"Net zoals dat bijvoorbeeld in de milieuregelgeving het geval is, valt niet uit te sluiten dat er zich situaties voordoen waarin het in het belang van de fysieke leefomgeving, **zo nodig met een overgangstermijn en onder het verstrekken van nadeelcompensatie**, gerechtvaardigd kan zijn een plicht op te leggen om een bestaand gebruik of een bestaande toestand te wijzigen. Als bijvoorbeeld op enig moment in de regels wordt vastgelegd dat laden en lossen op een bepaalde locatie of bepaalde tijdstippen niet meer is toegestaan, moeten dergelijke activiteiten niet nog jaren kunnen voortduren door eerbiedigend overgangsrecht."*

# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

AbRS 27 augustus 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4133 (Venray)

- Gemeenteraad Venray heeft bestemmingsplan vastgesteld dat voorziet in ca. 59 woningen
- Appellanten hebben agrarische percelen in bezit waarop de teelt van gewassen (en daarmee het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) is toegestaan
- De in het bestreden bestemmingsplan voorziene woningen zijn mogelijk gemaakt binnen 50 meter van deze gronden
- Gemeenteraad heeft voorbereidingsbesluit genomen dat een verbod bevat voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ter plaatse van die agrarische percelen

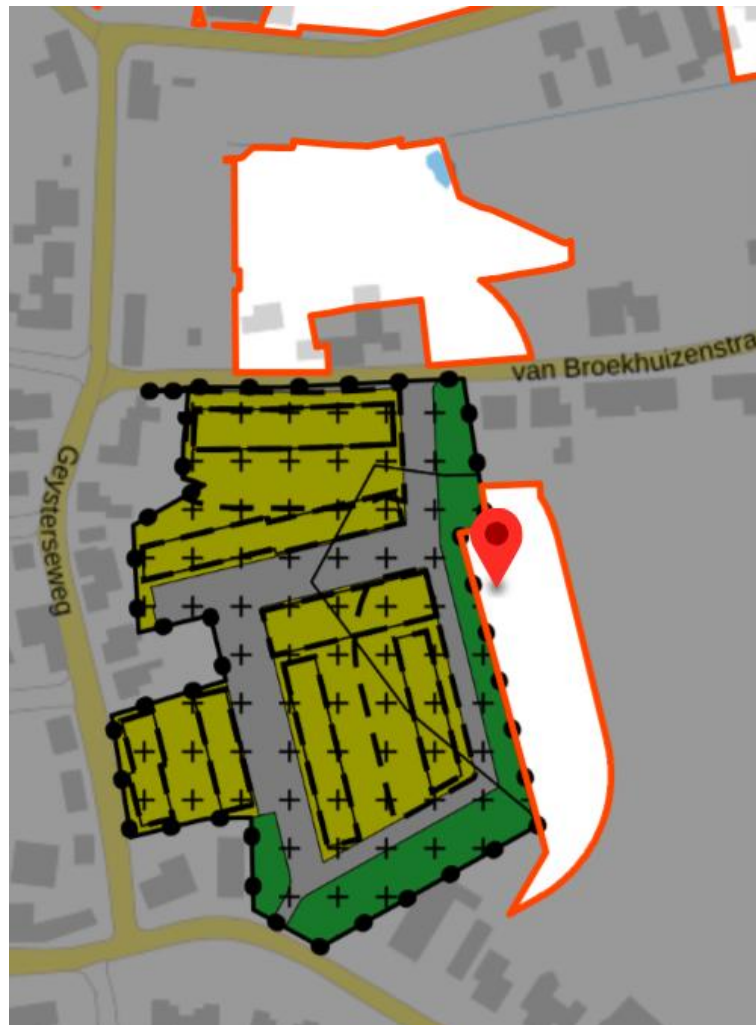
## **Artikel 4 – Algemene regels – verbod gebruik gewasbeschermingsmiddelen**

Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, is het verboden om binnen het werkingsgebied van dit voorbereidingsbesluit:

- a. gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken in de openlucht;
- b. het bestaand gebruik te wijzigen naar een andere vorm van agrarisch grondgebruik waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt in de openlucht.

# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

- Plangebied met woningen (geel) en werkingsgebied voorbereidingsbesluit (rood omlijnd)



# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

AbRS 27 augustus 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4133 (Venray)

- Gemeenteraad Venray heeft bestemmingsplan vastgesteld dat voorziet in ca. 59 woningen
- Appellanten hebben agrarische percelen in bezit waarop de teelt van gewassen (en daarmee het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) is toegestaan
- De in het bestreden bestemmingsplan voorziene woningen zijn mogelijk gemaakt binnen 50 meter van deze gronden
- Appellanten stellen in beroep:
  - Onder het voorbereidingsbesluit mag bestaande teelt van gewassen met gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voortgezet
  - na een eventuele wijziging van de agrarische bestemming van hun percelen mag de teelt van gewassen met gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden voortgezet onder het gebruiksovergangsrecht
  - gemeenteraad is er dus ten onrechte van uitgegaan dat de teelt van gewassen met gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zal eindigen. De beoogde woningbouw zal dus niet kunnen worden gerealiseerd.

# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

“voorwaardelijke verplichting” gekoppeld aan woningbouwmogelijkheden:

*“De omgevingsvergunning voor het bouwen van woningen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - spuitzone', mag pas worden verleend nadat binnen 50 m van de beoogde woningen het telen van gewassen met gebruik van gewasbeschermingsmiddelen binnen aangrenzende agrarische percelen niet meer mogelijk is.”*

# GEEN VERPLICHT OVERGANGSRECHT MEER

De Afdeling:

*"10.2. De Afdeling overweegt dat een voorwaardelijke verplichting ook kan zien op gronden buiten het plangebied, mits de verplichting uitvoerbaar is. **Gelet op het genomen voorbereidingsbesluit, dat in de weg staat aan een wijziging van het gebruik in een ander gebruik waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast in de open lucht, en de mogelijkheden onder de Omgevingswet, waarin geen standaard overgangsrecht meer is voorgeschreven, heeft de raad zich redelijkerwijs op het standpunt kunnen stellen dat een nu nog bestaande mogelijkheid van teelt van gewassen met gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de naastgelegen agrarische percelen op voorhand niet in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van de voorwaardelijke verplichting.**"*

Kortom: het omgevingsplan biedt mogelijkheden om een eind te maken aan ongewenst grondgebruik, maar let wel op nadeelcompensatieverplichtingen

# **TIPS & TRICKS VOOR HET MAKEN VAN OMGEVINGSPLANREGELS**

# (DYNAMISCHE) VERWIJZINGEN BELEIDSREGELS

- Is deze planregel juridisch houdbaar?

**'Er moet worden voldaan aan de 'Beleidsregel klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen of de rechtsopvolger daarvan.'**

- Wat denken jullie?

# (DYNAMISCHE) VERWIJZINGEN BELEIDSREGELS

- De norm ter inkleuring waarvan de beleidsregels worden vastgesteld, moet in het omgevingsplan staan!
- Zie *Stb.* 2018, 290, p. 98.

*"In het omgevingsplan kan op zichzelf worden aangegeven dat bij de uitleg van een daarin opgenomen regel bij de uitoefening van een bevoegdheid gebruik wordt gemaakt van beleidsregels. Bij het verwijzen naar een beleidsregel **moet worden voorkomen dat de normering volledig afhankelijk wordt gesteld van de inhoud van een vastgestelde beleidsregel**. In een dergelijke opzet zou de toelaatbaarheid van een activiteit volledig afhankelijk worden gesteld van de inhoud van beleidsregels. De beleidsregels fungeren dan niet als hulpmiddel voor de uitleg van een norm maar bevatten zelf de norm. Denk bijvoorbeeld aan een regel waarin wordt bepaald dat een bouwactiviteit alleen is toegelaten indien voldaan wordt aan beleidsregels. **Daarmee zou in het omgevingsplan een zelfstandig werkende norm ontbreken** en gaat de juridische status van de beleidsregels verloren, omdat ze door de verwijzing in feite zelf de norm behelzen en daarmee onderdeel worden van het omgevingsplan."*

# (DYNAMISCHE) VERWIJZINGEN BELEIDSREGELS

- Hoe zou de planregel dan wel kunnen luiden?

‘Er moet sprake zijn van klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen. Of daarvan sprake is, wordt beoordeeld aan de hand van de ‘Beleidsregel klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen’, of de rechtsopvolger daarvan.

# AFWIJKBEVOEGDHEID

- In het omgevingsplan kan een vergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit worden vastgelegd.
- Wat denken jullie van deze vergunningplicht in een omgevingsplan?

**'Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 11.7, indien:  
(...)'**

# AFWIJKBEVOEGDHEID

- In het omgevingsplan kan een vergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit worden vastgelegd.
- Een omgevingsplanactiviteit is volgens de Bijlage bij de Omgevingswet:

activiteit, inhoudende:

- a.** een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan,
- b.** een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
- c.** een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan;

Het gaat dus om een vergunningplicht voor een **activiteit die niet in strijd is met het omgevingsplan. Met een afwijkbevoegdheid wordt juist afgeweken van het omgevingsplan.**

# VERGUNNING VOOR DE OMGEVINGSPLANACTIVITEIT

- Wat gaat hier mis?

- '1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning een woning te bouwen.**
- 2. De omgevingsvergunning als bedoeld in lid kan worden verleend indien:**
  - a) omliggende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering beperkt worden;**
  - b) de bouwhoogte niet meer dan 10 meter bedraagt;**
  - c) etc.'**

# OMGEVINGSPLANACTIVITEITVERGUNNING

- Beoordelingsregels in artikel 8.0a lid 1 van het Bkl:

*Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, **wordt**, als het gaat om een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten, de omgevingsvergunning verleend als de activiteit niet in strijd is met de regels die in het omgevingsplan zijn gesteld over het verlenen van de omgevingsvergunning.*

- Dus geen 'kan'-bepaling in het omgevingsplan bij de vergunningplicht voor de binnenplanse afwijkbevoegdheid!

# DELEGATIE

**Moet delegatie bij afzonderlijk besluit plaatsvinden of kan het delegatiebesluit geïntegreerd zijn in de omgevingsplanregels?**

# DELEGATIE

**Moet delegatie bij afzonderlijk besluit plaatsvinden of kan het delegatiebesluit geïntegreerd zijn in de omgevingsplanregels?**

*Wetgever: "Het delegatiebesluit vormt een **afzonderlijk** besluit, dat **geen** deel uitmaakt van het omgevingsplan of de verordening." (Kamerstukken II, 2013/2014, 33962, nr. 3, p. 403)*

# DELEGATIE

Conclusie staatsraad advocaat-generaal A.G.A. Nijmeijer, 14 april 2022,  
ECLI:NL:RVS:2022:1109

A-G Nijmeijer: delegatiebesluit kan een afzonderlijk besluit zijn dan wel opgenomen zijn in de planregels van het omgevingsplan (punt 8.3 van de conclusie)

Voetnoot 2 vd conclusie: *"De tekst van artikel 7c, dertiende lid, BuCh noch artikel 2.8 Omgevingswet sluit opname in de planregels strikt genomen uit."*

In de praktijk komen we beide vormen tegen (delegatie bij separaat besluit, zie Boekelse zaak) alsook delegatie via de omgevingsplanregels

# Vb. delegatie in omgevingsplanregels

## 2.6 Delegatie

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om het bestemmingsplan op de volgende onderdelen te herzien:

|       | Herziening                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Voorwaarden                                                                             |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.6.1 | Het toestaan van nieuwe functies                                                                                                                                                                                                                                                                    | Zoals opgenomen in <a href="#">2.4</a> .                                                |
| 2.6.2 | Het bepalen dat de initiatiefnemer bij zijn aanvraag om vergunning, herziening of bij zijn melding (door het wijzigen van het bepaalde in <a href="#">2.1.3</a> onder 2, <a href="#">2.2.1</a> onder 5, <a href="#">2.4</a> onder 5), verslag moet doen van het overleg met derden-belanghebbenden. | De commissie leefomgeving is opgehouden te bestaan.                                     |
| 2.6.3 | Het toevoegen van een functie aan bijlage <a href="#">1</a> .                                                                                                                                                                                                                                       | Voor de functie is een omgevingsvergunning als bedoeld in <a href="#">2.2</a> verleend. |

# DELEGATIE

*Hoe verhoudt delegatie via de omgevingsplanregels zich tot:*

- 1. AbRS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2772: "Ook heeft de raad een zogenoemd delegatiebesluit genomen. **Dit is een afzonderlijk besluit** waarbij de raad de bevoegdheid om, onder voorwaarden, af te wijken van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte delegeert aan het college van burgemeester en wethouders van Boekel."*
- 2. Artikel 10:18 Awb: "Het bestuursorgaan kan het delegatiebesluit te allen tijde intrekken."*

*Moet dan het omgevingsplan herzien worden? Welke procedure moet dan doorlopen worden?*

# **SPOEDEISEND BELANG BIJ OMGEVINGSPLANNEN**

# SPOEDEISEND BELANG BIJ OMGEVINGSPLANNEN

- AbRS 13 november 2025, ECLI:NL:RVS:2025:5516
- Anders dan voorheen bij bestemmingsplannen onder het regime van de Wet ruimtelijke ordening, heeft onder de Ow het instellen van beroep tegen het besluit tot wijziging van het omgevingsplan **géén schorsende werking**.
- Gelet op artikel 16.78, eerste lid, van de Ow leidt dit ertoe dat meestal 4 weken na de bekendmaking - **dus vóór afloop van de beroepstermijn** - het besluit tot wijziging van het omgevingsplan **in werking treedt** en de aangevraagde omgevingsvergunning kan worden verleend, ook als tijdens de beroepstermijn om een voorlopige voorziening is verzocht.
- Dit betekent dat er een spoedeisend belang is bij het verzoek om een voorlopige voorziening.

# Omgevingsdocumenten beschikbaar stellen en houden

# ABRS 18 FEBRUARI 2026, ECLI:NL:RVS:2026:782 (VOORNE AAN ZEE)

## Relevante feiten

- in 2020 is het bestemmingsplan 'Omgevingsplan buitengebied Brielle' (Omgevingsplan 2020) vastgesteld. Betrof ook een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte.
- Destijds heeft de raad gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de Chw/BuChw boden om het bestemmingsplan in te richten, zoals de mogelijkheid om af te wijken van de **hoofdregel** dat een bestemmingsplan raadpleegbaar is op de landelijke voorziening (ruimtelijkeplannen.nl). Voorwaarden:
  - vastgestelde bestemmingsplan moest elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar worden gesteld en blijven op een door de raad te bepalen internetadres, **én**
  - de landelijke voorziening moest een verwijzing naar dit internetadres bevatten

# VOORNE AAN ZEE

- Omgevingsplan is door de raad beschikbaar gesteld op een eigen gemeentelijke planviewer (<https://brielle.crotec-omgevingsplan.nl/>)
  - Zie over dit bestemmingsplan de uitspraken van de Afdeling van:
  - 28 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:913 (tussenuitspraak). Vastgestelde gebreken: er zat een verschil tussen de versies van het Omgevingsplan op de landelijke voorziening en op de eigen planviewer. Daarnaast had de raad op de landelijke voorziening geen juiste verwijzing naar de eigen planviewer opgenomen.
  - 3 november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2446 (einduitspraak). Lang verhaal kort: met reparatiebesluit heeft de raad de geconstateerde gebreken alsnog hersteld.

# VOORNE AAN ZEE

Uitspraak van 18/02/26 gaat over 3 opvolgende veegplannen (bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte), namelijk:

## **Veegplan 1 (vastgesteld 22/12/21)**

- Veegplan 1 strekt tot wijziging + herstel enkele onvolkomenheden in Omgevingsplan (2020)
- Beroep tegen ingesteld

## **Veegplan 2 (vastgesteld 30/05/24)**

- Veegplan 2 strekt tot herstel onvolkomenheden in Omgevingsplan (2020) en Veegplan 1
- Beroep tegen ingesteld

## **Veegplan 3 (vastgesteld op 2 juli 2024)**

- Met Veegplan 3 heeft de raad beoogd een nieuwe ontwikkeling mogelijk te maken
- Geen beroep tegen ingesteld (maar wel relevant voor geschil)

Vaststellingsbesluiten bij Veegplannen vermelden dat die plannen te raadplegen zijn via de gemeentelijke planviewer.

# VOORNE AAN ZEE

## **Punten waar de Afdeling tegenaan loopt:**

- Wat heeft de raad nu precies vastgesteld (wat is de inhoud van die plannen)? Hoe verhouden die verschillende plannen zich tot elkaar? En wat is de werking van de gemeentelijke planviewer?
- Betreft Veegplan 2 een 6:19-besluit?
- Er is geen beroep ingesteld tegen veegplan 3, maar Afdeling kan niet om dat plan heen, vanwege de werking van de gemeentelijke planviewer

## VOORNE AAN ZEE

- Afdeling stelt vast dat Veegplan 1 en Veegplan 2 **niet** raadpleegbaar zijn via de gemeentelijke planviewer. Wel is Veegplan 3 te raadplegen, maar dat betreft een **geconsolideerde versie** (bevat planregels van het Omgevingsplan **én** alle Veegplannen tezamen)

Biedt ruimtelijkeplannen.nl dan duidelijkheid? **Neen**

- op ruimtelijkeplannen.nl staan het Omgevingsplan, Veegplan 1, Veegplan 2 en Veegplan 3, afzonderlijk weergegeven.
- Maar de verbeelding, planregels, plantoelichting en bijlagen bij die plannen zijn **niet beschikbaar**. Daarvoor is een verwijzing opgenomen naar de gemeentelijke planviewer.

# VOORNE AAN ZEE

## Afdeling:

- raad heeft ervoor gekozen om het Omgevingsplan en de Veegplannen geconsolideerd beschikbaar te stellen op de gemeentelijke planviewer. Niet verplicht, maar is op zichzelf wel mogelijk.
- **MAAR...** ook dan moet **het vastgestelde bestemmingsplan** elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar worden gesteld en blijven (artikel 7c lid 9 aanhef en onder a en sub 1 BuChw)
- ten tijde van de zitting was het niet mogelijk om via de gemeentelijke planviewer of de ruimtelijkeplannen.nl de inhoud (regels en verbeelding) van Veegplan 1 en Veegplan 2 te raadplegen. Oorzaak: de gezamenlijke/geconsolideerde weergave van Veegplan 1 met het Omgevingsplan en de Veegplannen 2 en 3.
  - Daarnaast zijn er ook geen andere aanknopingspunten in de juridisch-bindende delen van Veegplan 1 aan de hand waarvan kan worden bepaald wat de raad met Veegplan 1 heeft vastgesteld en gewijzigd. Ook het vaststellingsbesluit biedt geen inhoudelijke aanknopingspunten om vast te stellen wat de raad nu precies heeft vastgesteld.

## VOORNE AAN ZEE

- Tijdrijzen binnen de gemeentelijke planviewer is niet mogelijk. Dit betekent dat het niet mogelijk is om een moment in het verleden te kiezen en te zien welke plannen op dat moment op een gekozen locatie golden, en hoe de verbeelding er toen uitzag en de planregels toen luiden.
- Voor omgevingsplannen geldt deze functionaliteit (sinds inwerkingtreding Ow) wel en dat zal ook **niet** leiden tot **problemen** vanwege **verplichte** optie 'tijdreizen'
- Ondanks dat in dit geval het oude recht van toepassing is op het Omgevingsplan en de Veegplannen en **"tijdreizen"** dus **geen verplichte functionaliteit is**, overweegt de Afdeling dat het wel op de weg van de raad had gelegen om deze (of een vergelijkbare) functionaliteit in de planviewer op te nemen, omdat er door de raad voor is gekozen het Omgevingsplan en de Veegplannen geconsolideerd beschikbaar te stellen.

# VOORNE AAN ZEE

## Conclusie:

*"10.10. De Afdeling concludeert dat het niet mogelijk is om vast te stellen wat de inhoud is van Veegplan 1 en van Veegplan 2. Door de wijze waarop Veegplan 1 en Veegplan 2 geconsolideerd met Veegplan 3 op de gemeentelijke planviewer staan weergegeven, is de Afdeling van oordeel dat Veegplan 1 en Veegplan 2 niet langer op de gemeentelijke planviewer beschikbaar zijn. De Afdeling komt daarom tot het oordeel dat Veegplan 1 en Veegplan 2 in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel, en artikel 7c, negende lid, aanhef en onder a, aanhef en onder 1°, van het Bu Chw niet op zichzelf elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar zijn gebleven. Dit maakt het voor burgers niet mogelijk om kennis te nemen van het op een bepaald moment geldend recht. Ook effectieve rechtspraak in procedures waarbij een van de Veegplannen een rol speelt, is daardoor niet mogelijk."*

*(...)*

*15. Het voorgaande betekent dat **Veegplan 1 en Veegplan 2 niet gelden** op het perceel [locatie 3] van [appellant]. **Daar ontstaat in die Veegplannen dus een gat.** Voor het geldend planologisch regime op het perceel [locatie 3] **moet daarom worden gekeken naar het Omgevingsplan**. Gelet op de door de raad gegeven toelichting over Veegplan 3, zoals deze is weergegeven onder 7, gaat de Afdeling ervan uit dat Veegplan 3 geen regeling bevat voor het perceel [locatie 3]."*

# VOORNE AAN ZEE

Zie ook: [ABRvS 18 februari 2026, ECLI:NL:RVS:2026:781](#)

# Vragen? Neem contact op!



**Merel Copier**

m.copier@hekkelman.nl  
024 - 382 84 95



**Rachid Benhadi**

r.benhadi@hekkelman.nl  
06 - 13 73 69 52